

PROGRAM DE INSTRUIRE

“ACORDAREA PRIMULUI AJUTOR NECALIFICAT (BLS)”

PROGRAM PENTRU INSTRUCTORII DE BLS

Denumirea deplină a cursului: Acordarea primului ajutor necalificat (Basic Life Support). Program pentru instructorii de BLS conform protocoalelor internaționale ale European Resuscitation Council (ERC) și American Heart Association (AHA).

Tipul cursului: Perfecționare tematică sau generală,
specializare pentru competență în activitate.
Numărul total de ore – 18.

Curs de instruire: Elaborat în corespundere cu Programul Analitic pentru studenții Universității de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu", aprobat prin hotărârea catedrei Urgențe Medicale (proces-verbal nr.14 din 23.04.2014).

Notă: Proiect de instruire în domeniul acordării primului ajutor necalificat (BLS), realizat de către AO "ASTUDMED" și Centrul Republican de Instruire al Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, cu suportul Agenției de Colaborare și Coordonare TIKA a Guvernului Republicii Turcia.

APROB

O. Balan

Oleg BALAN

Ministru al Afacerilor Interne al Republicii Moldova,

Doctor habilitat în drept, profesor universitar

„16” *10* 2015

Coordonat cu Ministerul Sănătății al Republicii Moldova:

Scrisoarea Ministerului Sănătății nr.01-1/126 din „27” ianuarie 2014.

Coordonat cu Ministerul Educației al Republicii Moldova:

Scrisoarea de informare către Ministerul Educației nr. ____ din ____ ” _____ 2015

Program de instruire tematică ”Acordarea primului ajutor necalificat (Basic Life Support)”. Programul este pentru instructorii de BLS conform protocoalelor internaționale ale European Resuscitation Council și American Heart Association și a fost discutată și aprobată la ședința Asociației Obștești "ASTUDMED" (procesul-verbal din 02.10.2015).

Programul a fost elaborat de colectivul de autori:

Liviu GRIB - Doctor habilitat în științe medicale, Profesor universitar, șef clinică/ subdiviziune, filiala Disciplina cardiologie IMSP SCM “Sfânta Treime, Clinica Medicală nr.3, Departamentul Medicină Internă nr. 1 a USMF “Nicolae Testemițanu”.

Radu TURCHIN - Doctor în medicină, specialist în Anestezie și Terapie Intensivă, Conferențiar Universitar, Catedra de Chirurgie Operatorie și Anatomie Topografică, Director medical al Asociației Obștești „ASTudMed”.

Valeriu CUCIUC – M.D., EMT-P, Președintele AO”ASTUDMED”.

I. Scopul cursului

Instruire specializată tematică a instructorilor de BLS pentru predarea personalului nemedical a cursului de BLS privind aplicarea cunoștințelor din domeniul primului ajutor medical de urgență, și anume intervenția primară în urgențele cardiovasculare, traumatologice, neurologice, pediatrie, axând instruirea pe modalitatea operativă de evaluare diagnostică și aplicarea primelor măsuri de stabilizare a pacientului, dar și intervențiile cheie în sprijinul vieții, conform protocoalelor European Resuscitation Council și American Heart Association, care contin liniile directoare pentru reanimare și terapie cardiovasculară de urgență.

II. Obiectivele de formare în cadrul cursului

Exigențe profesionale:

Urgențele medicale și însușirea conceptelor critice ale Resuscitării Cardio Pulmonare (RCP) și a lanțului de revitalizare al American Heart Association în:

- ✓ Resuscitarea Cardio Pulmonară și Cerebrală. Suportul Vital Bazal la adulți și la copiii până la 8 ani.
- ✓ Urgențele respiratorii. Corpi străini în căile respiratorii superioare. Manevre de dezobstrucție a căilor respiratorii superioare: tehnica efectuării manevrei Hemlich în caz de victimă conștientă și inconștientă.
- ✓ Urgențele cardiace. Conduita de urgență medicală primară.
- ✓ Pacientul inconștient Conduita de urgență medicală primară.
- ✓ Starea de rău Conduita de urgență medicală primară. Protecția personală.
- ✓ Diferențele și tehnici de salvare pentru adulți, copii și sugari.
- ✓ Examenul primar la locul accidentului. Manevrelor de imobilizare și stabilizare a pacientului.

Obiective de baza

După absolvirea unui curs de BLS, instructorul de BLS trebuie să fie capabil să instruiască persoane nemedicale care găsind persoană areactivă:

1. Să recunoască areactivitatea sau alte situații medicale urgente când resuscitarea este necesară (de exemplu, victima nu are indicația “do not attempt resuscitation”).
2. Să apeleze urgența.
3. Să obțină cale aeriană liberă prin hiperextensia capului sau ridicarea mandibulei
4. Să producă ventilații (respirații) cu expansiuni ale toracelui utilizând tehnicile gură la gură, gură la mască sau gură la “barrier device”.
5. Să recunoască și să înlăture un corp străin din căile aeriene la o victimă conștientă (pentru resuscitatorii “laici”, acest pas nu este cerut în cazul în care victima este inconștientă).
6. Să producă compresii ale toracelui suficient de puternice ca să genereze puls carotidian palpabil

7. Să facă toate aceste manevre în condiții de siguranță pentru resuscitator, victimă și martori/ spectator.
8. Să utilizeze corect defibrilatorul electric extern, în condiții de siguranță pentru furnizor și potrivit situații medicale urgente.

▪ **La nivel de cunoaștere și înțelegere**

- să stimuleze audienții într-un proces continuu și eficient de învățare,
- să favorizeze dezvoltarea unor competențe pentru viață,
- să dezvolte competențe de aplicare practică,
- să dezvolte competențe de utilizare a noilor tehnologii,
- să dezvolte competențe organizatorice și competențe de cooperare și relaționare interpersonală.

▪ **La nivel de aplicare**

- să dezvolte independența de aplicare a procedeeelor,
- să asigure abordarea individualizată prin adaptarea la nevoile educaților,
- să favorizeze flexibilitatea ofertei educaționale,
- să stimuleze diversitatea abordărilor complexe,
- să dezvolte feed-back prompt.

III. Conținutul de bază a cursului

A. Prelegeri:

Nr.	Tema	Ore
1.	Introducere la sistemul de urgență și importanța BLS. Principiile generale de acordare a primului ajutor. Anatomia și fiziologia căilor respiratorii. Managementul căilor aeriene. Managementul obstrucției căilor respiratorii cu corp străin la adulți și copii.	3
2.	Urgențe ale sistemului cardiovascular. Anatomia și fiziologia sistemului cardiovascular. Resuscitarea cardio-respiratorie pentru adulți și copii. Șocul.	2
3.	Primul ajutor în hemoragii, traumatisme a țesuturilor moi, articulațiilor și oaselor. Proiecția pachetelor neurovasculare magistrale.	2
4.	Urgențe datorate agenților externi: arsuri, hipotermii, electrocutarea, insolația, înecul. Structura pielii și a mucoaselor. Primul ajutor în accidente și maladii acute. Conduita și manopere în caz de urgențe medico-chirurgicale.	2
Total		9

B. Lucrări practice:

Nr.	Tema	Ore
1.	Introducere la sistemul de urgență și importanța BLS. Principiile generale de acordare a primului ajutor. Anatomia și fiziologia căilor respiratorii. Managementul căilor aeriene. Managementul obstrucției căilor respiratorii cu corp străin la adulți și copii. Manopere efectuate în regiunea căilor respiratorii.	2
2.	Urgențe ale sistemului cardiovascular. Anatomia și fiziologia sistemului cardiovascular. Resuscitarea cardio-respiratorie pentru adulți și copii. Șocul. Tehnica respirației artificiale. Masajul cardiac extern.	3
3	Primul ajutor în hemoragii, traumatisme a țesuturilor moi, articulațiilor și oaselor. Proiecția pachetelor neurovasculare magistrale. Hemostaza provizorie și definitivă. Aplicarea pansamentelor pe diferite porțiuni ale corpului. Imobilizarea.	2
4	Urgențe datorate agenților externi: arsuri, hipotermii, electrocutarea, insolația, înecul. Structura pielii și a mucoaselor. Primul ajutor în accidente și maladii acute. Conduita și manopere în caz de urgențe medico-chirurgicale.	2
Total		9

PLANUL

tematic de studii al instructorilor BLS

(durata 2 zile, 18 ore)

Nr. crt.	Denumirea temei	Ore/ prelegeri	Ore/lucrări practice	Ore/ Total
1.	Introducere la sistemul de urgență și importanța BLS. Principiile generale de acordare a primului ajutor. Anatomia și fiziologia căilor respiratorii. Managementul căilor aeriene. Managementul obstrucției căilor respiratorii cu corp străin la adulți și copii. Manopere efectuate în regiunea căilor respiratorii.	3	2	5
2.	Urgențe ale sistemului cardiovascular. Anatomia și fiziologia sistemului cardiovascular. Resuscitarea cardio-respiratorie pentru adulți și copii. Șocul. Tehnica respirației artificiale. Masajul cardiac extern.	2	3	5
3.	Primul ajutor în hemoragii, traumatisme a țesuturilor moi, articulațiilor și oaselor. Proiecția pachetelor neurovasculare magistrale. Hemostaza provizorie și definitivă. Aplicarea pansamentelor pe diferite porțiuni ale corpului. Imobilizarea.	2	2	4
4.	Urgențe datorate agenților externi: arsuri, hipotermii, electrocutarea, insolația, înecul. Structura pielii și a mucoaselor. Primul ajutor în accidente și maladii acute. Conduita și manopere în caz de urgențe medico-chirurgicale.	2	2	4
Total:		9	9	18

PROGRAMA

analitică (desfășurată) pentru cursul de BLS pentru instructori

(durata 2 zile, nr.18 ore)

Nr. d/o	Conținutul temei
1.	<p>Introducere la sistemul de urgență și importanța BLS. Principiile generale de acordare a primului ajutor. Anatomia și fiziologia căilor respiratorii. Managementul căilor aeriene. Managementul obstrucției căilor respiratorii cu corp străin la adulți și copii.</p> <p><i>Manopere efectuate în regiunea căilor respiratorii. Manevre de eliberare a căilor aeriene. Respirația artificială prin metode simple, mască sac-Ambu, utilizarea măștii faciale. Noțiuni de intubare și aplicarea măștii laringiene, conicotomie și traheostomie.</i></p>
2.	<p>Urgențe ale sistemului cardiovascular. Anatomia și fiziologia sistemului cardiovascular. Resuscitarea cardio-respiratorie pentru adulți și copii. Șocul.</p> <p><i>Tehnica respirației artificiale. Masajul cardiac extern. Defibrilarea cordului.</i></p>
3.	<p>Primul ajutor în hemoragii, traumatisme a țesuturilor moi, articulațiilor și oaselor. Sistemul osteo-articular. Proiecția pachetelor neurovasculare magistrale. Hemostaza provizorie și definitivă.</p> <p><i>Metode provizorii de oprire a hemoragiei. Aplicarea pansamentelor pe diferite porțiuni ale corpului. Transportul politraumatizaților. Imobilizarea provizorie.</i></p>
4.	<p>Urgențe datorate agenților externi: arsuri, hipotermii, electrocutarea, insolația, înecul. Structura pielii și a mucoaselor. Primul ajutor în accidente și maladii acute: intoxicații cu CO, alimentare, chimicale, cu acizi, baze, preparate medicamentoase; în mușcătură de șarpe, animale turbate, corpi străini în ureche, nas, ochi, căile respiratorii, tractul digestiv; în maladii acute ale organelor abdominale, colică renală, retenție urinară acută, ictus, crize epileptice și isterice, insuficiența cardiovasculară acută, edem pulmonar, infarct miocardic, nașteri.</p> <p><i>Conduita și manopere în caz de urgențe medico-chirurgicale.</i></p>

EVALUARE

Evaluarea cunoștințelor și abilităților practice ale instructorilor BLS:

1. prezenta la 100% din curs;
2. prezenta la toate lucrările practice și de simulare.

EXAMINARE

Examen teoretic (scris): test cu întrebări și răspunsuri opționale multiple;

Examen practic: efectuarea tehnicii de resuscitare cardio-pulmonara, utilizarea trusei de prim ajutor, utilizarea defibrilatorului electric automat, eliminarea corpului strain din caile respiratorii superioare.

Liviu GRIB, Doctor Habilitat în medicină, profesor universitar

Radu TURCHIN, Doctor în medicină, conferențiar universitar

Valeriu CUCIUC, M.D., EMT-P, Președintele AO "ASTUDMED"

SURSE BIBLIOGRAFICE:

1. Sethi D et al. Advanced trauma life support training for ambulance crews. On behalf of the WHO Pre-Hospital Trauma Care Steering Committee. The Cochrane Database of Systematic Reviews 2006, Issue 1. Chichester, UK, John Wiley & Sons, Ltd., 2006.
2. http://www.heart.org/HEARTORG/CPRAndECC/HealthcareProviders/BasicLifeSupport/BLS/BLS-for-Healthcare-Providers---Classroom_UCM_303484
3. <http://www.cprguidelines.eu/2010/>
4. <http://www.cnrr.org/pantelimon/Ghiduriresuscitare2010V2.pdf>
5. Reading CJ. Incidence, pathology and treatment of adder (*Vipera berus*) bites in man. *Journal Accidents Emergency Medicine* 1996; 13: 346-351.
6. Zigenfuß T. *Medicină de Urgență*. Editura Casa Cărții de Știință, Cluj Napoca 2001: 316-321.
7. www.emedicine.com/emerg/index.shtml
8. Giurcăneanu C. *Înfruntând natura dezlănțuită*. Editura Albatros, București 1986: 238-246.
9. Matusz P. *Primul ajutor în accidente de vacanță*. Editura Sport-Turism, București 1990.
10. Stewart S. *Environmental emergencies*. Baltimore: Williams & Wilkins 1990.
11. Trancă S, Hagău N. Mușcătura de viperă. Terapia pacientului critic cu reacție toxică severă la veninul de viperă *J Rom Anest Terap Int* 2009; 16: 134-139.
12. Mock C et al. *Guidelines for essential trauma care*. Geneva, World Health Organization, 2004.
13. *Prehospital trauma care systems*. Geneva, World Health Organization, 2005.
14. *Road safety training manual*. World Health Organization, 2006.
15. Varghese M, Mohan P. *When someone is hurt: a first aid guide for lay persons and community workers*. New Delhi, The Other Media Communications, 1998.
16. www.parasolemt.com.au/manual.php
17. <http://emedicine.medscape.com>
18. Diaz JH. Syndromic diagnosis and management of confirmed mushroom poisonings. *Crit Care Med* 2005; 33(2): 427-36.
19. Berger KJ, Guss DA. Mycotoxins revisited: Part I. *J Emerg Med* 2005; 28(1): 53-62.
20. Eckstein M, Maniscalco PM. Focus on smoke inhalation--the most common cause of acute cyanide poisoning. *Prehospital Disaster* 2006; 21(2 Suppl 2): s49-55
21. www.britishredcross.org.uk
22. <http://wdn2.ipublishcentral.com/ahapublisher/viewinside/6860350100141>
23. http://www.heart.org/HEARTORG/Educator/Educator_UCM_001113_SubHomePage.js
p
24. Gorman D, Drewry A, Huang YL. The clinical toxicology of carbon monoxide. *Toxicology* 2003; 187(1): 25-38.
25. *First Aid Manual*. 8th Edition St John Ambulance, St Andrew s First Aid, British Red Cross 2002.